

জঙ্গিপুর সংবাদ

সাম্প্রতিক সংবাদ-পত্র
প্রতিষ্ঠাতা—বর্ণত শ্রীচন্দ্র পঙ্কজ (দাহাটাকুর)

০৭শ বর্ষ

৮০শ মাস

১৮ই চৈত্র বুধবার, ১৯৮৭ মাস

১৩১ এপ্রিল, ১৯৮১ মাস।

Regd No. WB/MSD-4

কম্পটন গ্রীভস লিমিটেডের
ল্যান্প, টিউব, ষাট্টার,
ফিটিংস এবং ফ্যান
ডালার
এস, কে, রাই
হার্ডওয়ার ষ্টোর
বংশুনাথগঞ্জ—মুণ্ডিদাবাব
ফোন নং—৪

নগদ মূল্য : ২০ পঞ্চা
বার্ষিক ২, মতাক ১০

জঙ্গিপুরে গঙ্গা নদী গতি পাঞ্চাচ্ছে ও আমেরিকান উপগ্রহ

জঙ্গিপুরে গঙ্গা নদী গতি পরিবর্তন করছে। এই পরিবর্তনের চৰি ধৰা পড়েছে উপগ্রহের মাধ্যমে। জঙ্গিপুরক্যাল সাবতে অব ইঞ্জিনীয়ার বৈজ্ঞানিকদের বলেছেন, এই গতি পরিবর্তন যদি প্রতিৰোধ কৰা না যাব, তাহলে দেখা দিতে পাৰে লৰ্বনাশ বৰ্তা এবং কলকাতা বন্দৰ প্ৰৱেশনমত ফৰাকাৰ অল না। ও পেতে পাৰে। কলকাতার একটি দৈনিক সংবাদ-পত্ৰে এই তথ্য প্ৰকাশিত হৰেছে। শি.টি.আই.স্টেটের উকুলতি দিবে ওই পত্ৰিকা লিখেছে, উপগ্রহের ক্ষেত্ৰে ছোলা ছৰি এবং বিজ্ঞানীদেৱ তথ্যাবলুমস্কানেৰ ফলে দেখা যাচ্ছে, গঙ্গাৰ ডানাঙ্কি বৰাবৰ ভাগে চলছে এবং গতি সৰে যাচ্ছে পশ্চিমদিকে। আৰ এই গতি পরিবর্তন মেই নিয়াঁকলে, যেখানে ভাগীৰথীৰ উৎস মুখ। জঙ্গিপুর থেকে ১৫ কিলোমিটাৰ উত্তৰে এই উৎস মুখ। বিজ্ঞানীৱাৰ বলেছেন, গঙ্গাৰ ভাগে চলতে থাকলে গঙ্গা ও ভাগীৰথীৰ গতি এক দেশে মিশে যাবে। পৰিস্থিতিৰ আৰো অবনতি ঘটেছে ভাগীৰথীৰ এক পৰিত্যক্ত থালেৰ স্ফোটিতে। পশ্চিমদিকে গঙ্গাৰ গতিধাৰা সৰতে থাকলে এই পৰিত্যক্ত থালই গঙ্গা ও ভাগীৰথীৰ মধ্যে সংযোগ ঘটিব। একধিকে যেয়ন গঙ্গা পশ্চিমদিকে সৰে যাচ্ছে, অন্তদিকে আবাৰ তেয়ন সৰে যাচ্ছে পূৰ্বদিকে। উপগ্রহেৰ চৰিতে দেখা গেছে, ফৰাকাৰ থেকে দশ কিলোমিটাৰ উভানে গঙ্গাৰ গতি ধৰে থাবে সৰে যাচ্ছে পূৰ্বদিকে। এৱ ফলে গঙ্গা ও পাগলা থালেৰ মধ্যে দূৰত্ব কষে যাচ্ছে। ১৯২৩ মালে দূৰত্ব যেখানে ছিল ৮-৫৩ কিমি, ১৯৭৫ মালে সেখানে দূৰত্ব দাঁড়িয়েছিল মাত্ৰ ০-৯ কিমিতে। পাগলা মহানন্দাৰ একটি

(৫ম পৃষ্ঠার দ্রষ্টব্য)

‘শিক্ষাক্ষেত্ৰে রাজনৈতিক চালবাজি’? পোষ্টমাস্টাৰ সাম্পেণ্ড

নিম্ন সংবাদদাতা : বাঙ্গার বাঁকুট পৰকাৰ ছাত্ৰ-ছাতীদেৱ গুৰু থাবাতে চাইছেন। পৰীক্ষা পৰ্যাপ্ত তুলে দিবে সৰকাৰৰ চাটচেন পশ্চিমবাংলাৰ শিক্ষাক বুনিয়াদকে ধৰংস কৰতে। এই ধৰংসকে কৰতে সকলকে একযোগে এগৱে আসতে আহ্বান আনিয়েছেন বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ্বৎসু স্বীকৃত ভট্টাচার্য। শ্রীভট্টাচার্য শিক্ষা সংকোচন বিবোধী ও স্বাধিকাৰ বক্ষ কমিটি আহোজিত এক জনসভাৰ ভাষণ হৈন। শনিবাৰ বংশুনাথগঞ্জ সদৰঘাটে আহোজিত এই সভাৰ সভাপতিত কৰেন ডাঃ গৌৰীপতি চ্যাটারজি। স্বীকৃত বাঁকুটে বিশ্বেষণাত্মক দীৰ্ঘ ভাষণে বাঁকুট সৰকাৰৰ শিক্ষা ও ভাগীৰথীতিৰ ভৌতি পৰমালোচনা কৰেন। তিনি বলেন, শিক্ষাক্ষেত্ৰে বাঁকুটৈতিক চালবাজি ঢোকাবোৰ অন্ত রাজ্যেৰ বৰ্তমান সৰকাৰ পুকুৰজনক ভূমিকা নিয়েছেন। সৰ্বক্ষেত্ৰে ইংবেজীৰ প্ৰাধাৰ হৈথেও শিক্ষা-

(৫ম পৃষ্ঠার দ্রষ্টব্য)

দুই ডাকাতকে বাঙলাদেশ পাঠানো হবে

নিম্ন সংবাদদাতা : স্বতি ধাৰাৰ অগতাই গ্ৰামেৰ দুই কুখ্যাত ডাকাত বৰতন চ্যাটারজি ও বি. দিংকে বিচাৰেৰ অন্ত বাঙলাদেশ পাঠানো হবে। জেলা পুলিশেৰ একজন মুখ্যমান এ খণ্ডে দিয়ে আনিয়েছেন, স্বতিৰ একটি ডাকাতিৰ ঘটনাৰ ওই দুইনকে ১৬ মারচ প্ৰেস্তাৱ কৰা হৈছে। ডাকেৰ বিক্ৰি বাঙলাদেশেৰ রাজসাহীতে গত বছৰ ২৩ আগষ্ট ডাকাতিৰ অভিযোগ ও রহেছে। সেই থেকে বাজসাহী পুলিশ ডাকেৰ খোজ কৰেছে। পৰে এপৰিৱেৰ স্বতিৰ গ্ৰামেৰ তাদেৰ অবস্থানেৰ খবৰ আনতে পেৰে বাঙলাদেশ বাইকেলস এৰ মাধ্যমে তাৰতেৰ সীমান্ত বক্ষী বাচিনীকে বাঙলাদেশ পুলিশ ওয়াক্ৰিবল কৰে। লালবাগ (বোশনবাগ) এৰ সীমান্ত বক্ষী বাচিনীৰ ৭৮ বাঁটেলিয়ানেৰ সি.ও.জেলা-পুলিশকে ওই সংবাদ আনান এবং পুলিশ ডাকেৰ গ্ৰেপ্তাৰ কৰে। এখন বাঙলাদেশে তাদেৰ বিচাৰেৰ অন্ত বাঙলাদেশ পুলিশেৰ হাতে তাদেৰ তুলে দেওয়াৰ ব্যবস্থা হৈছে। এই তাবে দুই দেশেৰ সহযোগিতায় সীমান্ত এলাকাৰ অপৰাধ দমন কৰা সম্ভব হৰে বলে আশা কৰা হৈছে।

ধূমিয়ান, ১ এপ্ৰিল—দেৱীতে পাওয়া এক খবৰে জানা গেছে কি পি. ৮৮ টাকাৰ আত্মাতেৰ অভিযোগে সন্তুষ্টি সামনেৰ গুণ ধানাৰ ভাসাই পাইকৰ অঞ্চল পোষ্ট অফিসেৰ পোষ্টমাস্টাৰকে সাম্পেণ্ড কৰা হৈছে। প্ৰকাশ, গত ফেব্ৰুয়াৰি মাসে ওই পৰিমাণ টাকাৰ আত্মাতেৰ ঘটনাৰ ধৰা পড়ে এবং ওই মাসেই পোষ্টমাস্ট র নকুলস ই.লামকে সাম্পেণ্ড কৰা হৈব।

উপ-ডাকঘর : আজ থেকে বাঁকুট শাখা ডাকঘৰটি উপ-ডাকঘৰৰ উল্লিখ হৈল। আজ আগুষ্টানিকভাৱে এবং উদ্বোধন কৰেন মুণ্ডিদাবাদেৰ পোষ্টাল স্বপুৰিনটেনডেন্ট আৰ এন বাগ।

(৫ম পৃষ্ঠার দ্রষ্টব্য)

বিড়ি কৰ্মচাৰী ধৰ্মঘট

নিম্ন সংবাদদাতা : বেতন বৃদ্ধিমহ কৰেক ধৰা দাবিতে ৩০ মারচ জঙ্গিপুৰ মহকুমাৰ বিড়ি কৰ্মচাৰীৰ একদিনেৰ প্ৰতীক ধৰ্মঘট পালন কৰেন। তাদেৰ দাঁৰি-দাঁৰি পূৰ্ণ না হলে লাগাতাৰ ধৰ্মঘটেৰ সামিল হৈন বলে আনানো হৈছে। তাদেৰ ধৰ্মঘটেৰ ফলে ওই দিন বিড়ি শিল্পৰ অগ্যতম কেন্দ্ৰ (৫ম পৃষ্ঠার দ্রষ্টব্য)

আদালত বৰ্জন

১ বৰ্ষ নাথ গঞ্জ, ৩১ মারচ—চৰ্বীবহাৰ, অনমনীয় মনোভাৱ, আবেদন প্ৰত্যাখ্যান আইনজীবীদেৱ হস্তানি ইত্যাদিৰ প্ৰতি-বাদে জঙ্গিপুৰ ল'ইষ্টারস বাৰ গ্রামো-সিলেশন গতকাল থেকে অনিদিষ্টকালেৰ জঙ্গিপুৰেৰ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ জুডিসিয়াল ম্যাজিস্ট্ৰেট জি.আৰ হাল দাৰেৰ আদালত বৰ্জনেৰ সিদ্ধান্ত নিয়েছেন এবং তা কাৰ্যকৰ কৰেছেন। আইন-জীবী প্ৰদীপ নন্দী আনিয়েছেন, ষ্ট্যাম্প ভেঙ্গাৰহেৰ কাছে কোটট ফি পাওয়া য'ছে না। এই অবস্থাৰ জেলা জজ সম্প্ৰতি কোটট ফি চাড়াই আবেদন গ্ৰহণেৰ জন্য বিচাৰপতিৰ ঘোষিক অৱৰোধ কৰেন। কিন্তু সেই অৱৰোধ উপেক্ষা কৰে বিচাৰপতি জি.আৰ (৫ম পৃষ্ঠার দ্রষ্টব্য)

ৱেশনে চিনি বাড়ত্ত

নিম্ন সংবাদদাতা, ১ এপ্ৰিল—চলতি সপ্তাহ নিয়ে তিনি সপ্তাহ ধৰে মহকুমাৰ কেঠাওৰ বেশনে চিনি দেওয়া হৈছে না। থাগ কৰপোৰেশনেৰ গুদামজাত চিনিৰ মজুদ শেষ হয়ে যাওয়ায় এবং গুৱাগনেৰ অভাৱে চিনি না এসে পৌছিব এই অবস্থাৰ স্থিতি হৈছে বলে থাগ ও মৰবৰাহ নিয়ামক স্থৰে আনানো হৈছে। অবশ্য বেলেৰ বিসিপট চলে এসেছে এবং এ সপ্তাহেৰ মধ্যেই চিনি বোৰাই গুৱাগন এসে পৌছিবে বলে আশা কৰা হৈছে।

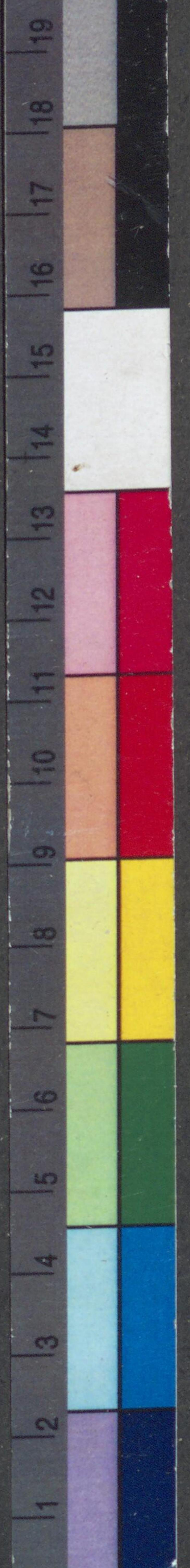
দাহাটাকুৰ রচনা সন্তোষ

দাহাটাকুৰ অমৃশতবৰ্ষ পূৰ্ণ উল্লক্ষে দাহাটাকুৰ রচনা সন্তোষ প্ৰকাশেৰ পথে। প্ৰথম খণ্ড জন মাসে প্ৰকাশিত হৈতেছে। অগ্ৰিম দশ টাকাৰ পাঠাইয়া গ্ৰাহক তাপিকাতুক হৈবাৰ ঠিকানা:

অনুভূম পণ্ডিত

C/o. পণ্ডিত প্ৰেস

পো: বংশুনাথগঞ্জ (মুণ্ডিদাবাব)

সর্বভোগী দেবেভোগী নমঃ।

জঙ্গিপুর সংবাদ

১৮ই চৈত্র বুধবাৰ, ১৩৮৭

চোৱাবালিতে পথহাৰা

শিক্ষার স্নেতধাৰা

বাংলা ভাষাতে একটি প্ৰবাদ বাক্য চলিত আছে “দাতা দেয় তো বিধাতা দেৱ না” অৰ্থাৎ জাগো দুঃখ ভোগ থাকিলে সেইটুকু কেহ খণ্ডাতে পাৰে না। এ দেশেৰ শিক্ষাক্ষেত্ৰেও ঠিক এই অবস্থা দেখা দিবাছে। সৰকাৰ শিক্ষাকে গণমূখী ও সকলেৰ আয়ত্তেৰ মধ্যে রাখিতে মাধ্যমিক শ্ৰেণী পৰ্যাপ্ত অবৈতনিক কৰিবাচেন, কিন্তু বেশ কিছু মাধ্যমিক বিভাগেৰ কৰ্মকৰ্তা পৰিষদ অতি সুকোশলে এই শুভ প্ৰচেষ্টাকে বানচাল কৰিবাৰ চেষ্টা কৰিতেছেন। এই জেলাতেই যে সংবাদ পাৰ্য্য যাইতেছে তাহাতে দেখা যাইতেছে হাতু সংখ্যাৰ তুলনায় বিভাগেৰ স্বল্পতাৰে মূলধন কৰিবা বেশ কিছু কৰ্মকৰ্তা অলিখিত বেতন আদায় কৰিতেছেন। তাহাৰা বিভাগৰ উভয় প্ৰচেষ্টাকে বানচাল কৰিবাৰ চেষ্টা কৰিতেছেন অবস্থা বিশেষে ত্ৰিশ খেকে একশ টাকা। পৰ্যাপ্ত। কোথাও ইটা স্বল্পে উপৰ্যুক্তি বিধানে এককালীন সাহায্য বা অন্ত কোন নামে গৃহীত হইতে হৈ। ইহা কিষ্ফা হইলেও বলাৰ কিছু ছিল না, কিন্তু ইহা কিষ্ফা নহে ইহা দাবী। এই প্ৰাথিত মূল্য ন। দিতে পাৰায় শয়ে শয়ে হাতু-হাতুৰ অল্প বয়সেই পাঠ্য জীবনে ইতি টানিতে হইতেছে। নাট্যকাৰ ডি এল বাৰেৰ ভাষায় বলিতে ইচ্ছা জাগে, “স্তু সেলুকাম, কি বিচি এদেশ!” এদেশে সৰকাৰ শিক্ষাকে কৰিবাচেন অবৈতনিক, কিন্তু শিক্ষা ব্যবস্থাৰ নিৰ্বাচিত প্ৰিচালকবৃন্দ সেই ব্যবস্থাকে এমন অবস্থাৰ আনিয়াচেন যাহাতে দৰিদ্ৰ শ্ৰেণী শিক্ষাৰ স্বযোগ হইতে বঞ্চিত হইতেছে। সৰকাৰৰ সাবিক প্ৰচেষ্টা এই সব অহানায়কদেৰ হাতে পৃথ্যুপ্রস্তুত হইয়া শোবিত শ্ৰেণীকে যে তিমিৰে দেই তিমিৰেই ডুঁগাইয়া রাখিয়াছে। অবশ্য শিক্ষা মন্ত্ৰকে গুফিলতি রহিয়াছে। যাহাৰ ফলে এই অপৰাধ সজৰ্জিত হইতে পাৰিতেছে। আমৰা এই জেলাৰ যে পৰিসংখ্যাপ পাইয়াছি,

তাহাৰ অনুধাবন কৰিলে সহজেই বোৱা যাইবে যে মাধ্যমিক বিভাগেৰ সংখ্যা হাতু সংখ্যাৰ তুলনায় অনেক কম, ফলে হাতু ভৱিতিৰ চাপ বিভাগৰ কৰ্তৃপক্ষকে এই দুনীতিৰ স্বযোগ কৰিবা দিবেছে। এই জেলাৰ বৰ্তমানে প্ৰাথমিক স্বল্পেৰ সংখ্যা ২৯০০। তৎসুব্যাপী হাতুসংখ্যা ২৯০ হাজাৰ। এ বৎসৰ প্ৰাথমিক পৰৱৰ্তকৰ পাসেৰ সংখ্যা প্ৰাপ্ত ৬৪ হাজাৰ। কিন্তু মাধ্যমিক স্বল্পেৰ সংখ্যা ৪০০ এৰ বেশী নয়। এই পৰিসংখ্যাপ অৱৰ যাই হৈ হাতু ভৱিতিৰ চাপ সহজেই অহৰয়ে। এই স্বযোগ দুনীতিগত কিছু কৰ্মকৰ্তাৰে উৎসাহ ঘোষাইয়াছে। তাহাৰা স্বযোগ বুঝিবা প্ৰত্যোকটি অভিজ্ঞাবকেৰ নিকট হইতে বিভিন্ন কৌশলে হ'হাতে পহুন। আজৰাৰ কৰিবাচেন। অভিজ্ঞাবক কৰ্মকৰ্তাৰে দূৰে দেখোছ গ্ৰামবালোৰ মেই অশীক্ষিত দৰিদ্ৰ সাধাৰণ মাহুষই ভাৱতীয় ঐতিহাসিক আজও সহজে লালন কৰে চলেছে। তাদেৰ বৰ্তমান উৎসব-তাদেৰ শিল্প সঙ্গীত মৃত্যুৰ মধ্যে দিয়ে ভাৱতীয় সংস্কৃতিৰ মৰ্মবাণী শতজৰ পদ্মেৰ মত বিকশিত হয়েছে। লোকসংস্কৃতিৰ না দেখিয়া তাতাদেৰ শিক্ষাৰ হাতৈতে বাধ্য হইতেছে। আৱ বাঁহাৰা সত্যজীত দৰিদ্ৰ তাতাদেৰ সন্তানদেৰ মাৰস্থলীৰ দুয়াৰ হাতৈতে ফিৰিবা আসিতে হইতেছে। এই ভাবেই সৰকাৰী ভৰ্ত প্ৰচেষ্টাৰ সমাধি বৰচিত হইতে হৈছে। শিক্ষা স্নেতধাৰীৰ ধাৰাৰ দুনীতিৰ চোৱাবালিতে পথহাৰা হইয়া লুপ্ত হইতেছে। সাধাৰণ দৰিদ্ৰ মাহুষেৰ কোন কামেই লাগিয়েছেন। এই অৰ্ব বস্তাৰ প্ৰতিকাৰ কৰিতে হইলে শিক্ষা মন্ত্ৰকে মাধ্যমিক বিভাগেৰ সংখ্যাৰ বাঢ়াইতে হইবে। যে সহজ মাধ্যমিক বিভাগেৰ অহুমোদন পাপেকে গ্ৰামবাণীদেৰ দ্বাৰা বৎসৰেৰ পৰ বৎসৰ প্ৰতীকাৰ দিন শুণিতেছে তাহাদেৰ অহুমোদনৰ বাবস্থা ত বা বিৰত কৰিতে হইবে। অৰ্থাৎ প্ৰাথমিক স্বল্পেৰ ছাত্রসংখ্যার সহিত সামঞ্জস্য বাধিয়া মাধ্যমিক স্বল্পেৰ সংখ্যা বাঢ়াইয়া হাতু ভৱিতিৰ চাপ কৰাইতে হইবে। সৰ্বোপৰি যাচাতে কোন বিভাগই বিন। অহুমোদন কোনকৰ্ত অৰ্থ আদায় কৰিতে না পাৰেন সেধিকে দৃষ্টি রাখিতে হইবে।

অৰ্থাৎ সৰ্বস্তোৱে সঠিক দৃষ্টি রাখিয়া শিক্ষাৰ স্নেতধাৰাকে চোৱাবালি হইতে মুক কাৰয়া সমাজ-জীবনেৰ উপৰ প্ৰবাহমান কৰিবাৰ ব্যবস্থা সহিতে হইবে। তবেই সমস্যাৰ সমাধান সন্তু। অৰ্থাৎ স্বল্পে সঠিক দৃষ্টি রাখিয়া শিক্ষাৰ পথহাৰাকে চোৱাবালি হইতে শামসুন্দৰ দেব মন্দিৰে ২৫ মাৰচ ধেকে মহাসমাৰোহে পঞ্চম বোল উৎসব উদ্যাপিত হয়। এই উপলক্ষে আগেৰ দিন একটি ঘৰে মঞ্চৰাব মোৰ দাহ কৰা হয়। আজ কৌতুনেৰ মধ্যে দিয়ে অহুষ্টানেৰ পৰিস্থিতি ঘটে।

হিলোড়ায় পঞ্চম দোল

হিলোড়া (সুতি), ২১ মাৰচ—স্বানীয় শামসুন্দৰ দেব মন্দিৰে ২৫ মাৰচ ধেকে মহাসমাৰোহে পঞ্চম বোল উৎসব উদ্যাপিত হয়। এই উপলক্ষে আগেৰ দিন একটি ঘৰে মঞ্চৰাব মোৰ দাহ কৰা হয়। আজ কৌতুনেৰ মধ্যে দিয়ে শিল্পকে বাঁচিবে দেখেছে তা জোৱাৰ চেষ্টা হচ্ছে। সংগৃহীত তথ্যাবলী বিশেষ কৰে। প্ৰতিটি লোককলাৰ সামাজিক গুৰুত্ব অহুধাবন কৰে শিল্পকে সম্পৰ্কে তথ্য সংগ্ৰহ কৰছেন।

(৩য় পৃষ্ঠায় স্টোর্ট)

জেলা লোক সংস্কৃতি উৎসব

শ্ৰীবৰুণ রায়

এই লক্ষ্য সামনে বেথে আমাদেৰ জেলাতেও সৰকাৰী উচ্চোগে পৰ পৰ দুই বছৰ জেলা লোকসংস্কৃতি উৎসব পালিত হল। গত বছৰ জেলা উৎসব হয়েছিল কান্দী সহৰে, এবাৰ ২৬, ২৭, ২৮ মাৰ্চ উৎসব অৱৰ্ত্তিত হল লালবাগ মহৱে। আমদ্বিত অতিৰিক্ত হিসাবে এই উৎসব হটিতে ঘোগৰানেৰ স্বযোগ আৰি পেয়েছি, দেখানে বনিষ্ঠ আলাপ-আলোচনাৰ মধ্যে দিয়ে আমাদেৰ জেলাৰ লোকশিল্পীদেৱ সমস্যা অনুধাবন কৰাৰ চেষ্টা কৰে ছি।

এই উৎসবেৰ মুক্তমণ্ডেৰ অহুষ্টানে আমাদেৰ জেলাৰ লোকশিল্পীৱ চোল-সানাই, আদিবাসী বৃত্তাগীত, সত্যাপীৰ, পাঞ্জন্ত্য, শব্দগান, কৃষ্ণাতা, বাহিবেশে, লোকবৃন্ত্য, হাতপুতুল, পথেৰ গান, বিষেৰ গান, মনসাৰ গান, বোলান, কবি গান, হৰবোলা, তাপো, বালী, আলি, বাউল ও ভূতি পৰিবেশন কৰে।

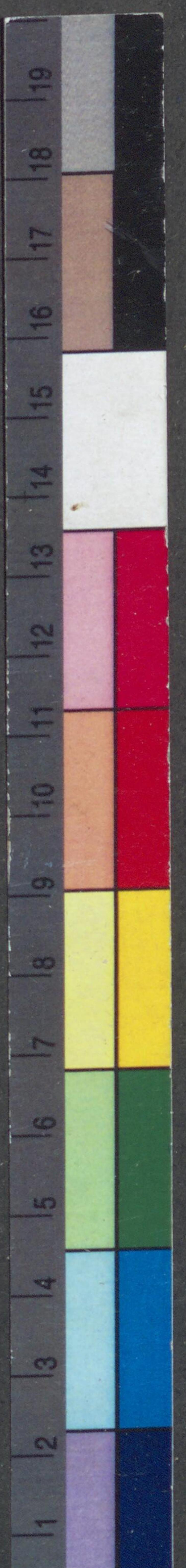
উৎসবেৰ প্ৰধান অঙ্গ হিল ‘কৰ্মশালা।’ দেখানে জেলাৰ লোকসংস্কৃতি বিশেষজ্ঞা লোকশিল্পীদেৱ সঙ্গে আলাপ আলোচনাৰ মাধ্যমে তাহাদেৱ সংস্কৃত বিস্তৃত তথ্যাদি লিপিবদ্ধ কৰেন। এবাৰ কৰ্মশালাৰ পৰিচালকদেৱ মধ্যে ছিলেন পুলকেন্দু সিংহ, শৌমেন গুপ্ত, বিজয় বন্দেয়াপাধ্যাৰ, শঙ্কুনৰ্থ সৰকাৰ, অতুল বন্দেয়াপাধ্যাৰ, বৰ্তমান লেখক অভিতি। তথ্যাদি কিছু সংগ্ৰহীত হল। কিন্তু জেলাৰ সমস্ত লোকশিল্পীদেৱ এই উৎসবে উপস্থিত কৰান যাব নি। জঙ্গীপুৰ মহকুমাৰ কোন শিল্পীই আমদ্বিত হন নি।

উৎসবেৰ আৱোজন হয়েছিল সংকাৰী উচ্চোগে, সমস্ত পৰিবহনাৰ ব্যবস্থাপনাও কৰেছিলেন প্ৰধানতঃ সৰকাৰী আমলাৰ।

জেলাৰ বেসৰকাৰী লোকসংস্কৃতি কৰ্মী ও গবেষক হিসাবে একমাত্ৰ পুলকেন্দু সিংহ এই ব্যবস্থাপনার সঙ্গে যুক্ত ছিলেন। পুলকেন্দুৰ ঘোগায়েগ বহু বিস্তৃত হলেও তা প্ৰধানতঃ বাচ্চা অংলে সীমাবদ্ধ। তিনি চেষ্টা কৰে তাৰ আনাশোনাৰ লোকশিল্পীদেৱ উৎসবে সমিলিত কৰেছিলেন। কিন্তু এই অভিযোগিত জঙ্গীপুৰ মহকুমাৰ লোকশিল্পীৱ অৱগ্ৰহিত থেকে গেল।

উৎসবে সহজে হিল না জেলাৰ আৱোজনেক এলাকাৰ লোকশিল্পীৱ।

(৩য় পৃষ্ঠায় স্টোর্ট)

**জেল। লোক সংস্কৃতি উৎসব
(জাতীয় পৃষ্ঠাৰ পৰ)**

ফলে তাদেৱ সম্পর্কে সুৰক্ষাৰ্থী কাইলে
কোন তথ্য সংগৃহীত হল না। কোন
ধৰণেৰ সাহায্য দেওয়াৰ যদি বাবস্থা
হয় তবে তাৰ থেকেও এই সব শিল্পী
বঞ্চিত হবে।

আমলাকেন্দ্ৰিক বাবস্থাপনাৰ মূল কৃটি
এই যে তাদেৱ অনেকেই প্রাণেৰ
তাগিদে কাজ কৰেন না, নিছক
গতামুগতিকভাৱে সুৰক্ষাৰ্থী কেতোৱা
দ্বাৰা সাবেন। আকঞ্চিক লোক-
সংস্কৃতি সম্পর্কে আগ্ৰহ ও কাজ না
থাকলে এবং শিল্পীদেৱ সঙ্গে যোগাযোগ না থাকলে আমলাদেৱ একক
চেষ্টার তথ্য সংগ্ৰহেৰ এই প্রচেষ্টা
সফল হতে পাৰেন। লোকসংস্কৃতি
নিৰে যাবা কাজ কৰছেন এবং যাবা

লোকশিল্পীদেৱ সঙ্গে যোগাযোগ
ৰাখেন তাদেৱ সাহায্য না নিলে
চলবে না। মহকুমা তথ্য আধিকাৰিকদেৱ
নিজ নিজ এলাকাৰ লোকশিল্পীদেৱ তালিকা প্ৰণৱনে
এঁদেৱ সাহায্য নিকে তবে।
পঞ্চায়েতগুলিও নিজ নিজ এলাকাৰ
লোকশিল্পীদেৱ তালিকা এবং তাদেৱ
সম্পর্কে বিভিন্ন তথ্য সংগ্ৰহ কৰতে
পাৰে। সম্বিলিত প্রচেষ্টাৰ যে
তালিকা সংগৃহ তবে তাৰ উপৰ ভিতৰ
কৰে অ গামী বছৰেৰ উৎসবে লোক-
শিল্পীদেৱ সমবেত কংতে হবে।
অধিকাংশ গোচাশলীৰ কুঞ্জ-বৰঞ্জ-
গাবেৰ পহাৰ হিমাবে নয়, প্রাণেৰ
তাগিদে আনন্দ ও সুষ্ঠিৰ প্ৰেৰণায়
তাদেৱ শিল্পদাখনাৰ নিৰোধিত থাকে।
চিন্ত অভাৱগ্ৰন্থ বৃহুকু অনেক শিল্পীৰই
শোৰাশ, বায়ুষৰ্ব, বংতুলি এমৰ

**ডাকঘৰেৰ সঞ্চয় ব্যাঙ্কে যাবাৰ খাতা খুলেছেন তাদেৱ
মধ্যে ১, ৫৫, ৬২৪-জন মোট ২৮৭ লক্ষ টাকা। মূল্যেৰ পুৱক্ষাৰ
পেয়েছেন নগদ টাকায়। আপনিও ডাকঘৰে মাত্ৰ ২০০ টাকা।
জমা রেখে ১,০০,০০০ টাকা পৰ্যন্ত পুৱক্ষাৰ পেতে পাৰেন।**

কথাটা সত্যিই সত্যি। ডাকঘৰ সঞ্চয় ব্যাঙ্কেৰ জমাৰ খাতায় ২০০ টাকাৰ রেখে আপনি আকৰ্ষণীয়
পুৱক্ষাৰ পেতে পাৰেন। এক টাকাৰও ঝুঁকি না নিয়ে এক লক্ষ টাকাৰ পৰ্যন্ত পেতে পাৰেন।
বছৰে দুবাৰে প্রকাশ্নে ‘ড্ৰ’ হয়। মোট সাড়ে কুড়ি লক্ষ টাকা মূলোৰ ১১, ১১৬টি পুৱক্ষাৰেৰ জন্ম
প্ৰত্যোকটি ড্ৰ হয় যদি কোনও পুৱক্ষাৰ নাও পান তবু বছৰে কৰমুক্ত শতকৰা ৫% টাকা সুন্দৰ
হিমাবে পাৰেন।

কেন্দ্ৰৰ ক'ৰে ঘোগ দেবেন

এৰ জন্ম জমাৰ খাতায় একান্তিকমে ৬
মাস—এপ্ৰিল থেকে সেপ্টেম্বৰ কিংবা অক্টোবৰ
থেকে মার্চ অন্ততঃ পক্ষে ২০০ টাকাৰ জমা
থাকলৈহ হ'ল। বাকীটা আমাদেৱ হাতে ছেড়ে
দিন। ড্ৰ-এৰ সময়ে যদি উপস্থিত থাকতে
চান তো খুশীৰ কথা কিন্তু না আসতে পাৰলেও
আপনাৰ কোনও ক্ষতি নেই। আপনাৰ ভাগ্য
সুপ্ৰসন্ন হ'লে খৰণ্টা আপনাৰ ঠিকানায় ঠিক
পৰ্যোছে যাবে। যে পুৱক্ষাৰই লাভ কৰন তা
আপনাৰই থাকবে।

পুৱক্ষাৰেৰ সুযোগ বাঢ়ান

একটা বুদ্ধি নিন। জমাৰ খাতায় টাকাৰ অক্ষ
কোনও সমায়ই ২০০-ৰ লীচে নামতে দেবেন না;
তাহ'লৈহ আপনাৰ খাতাৰ প্ৰত্যোক ড্ৰ-এ সামিল
হবে। না হ'লে বাড়ীৰ প্ৰতোকেৰ নামে একটি
ক'ৰে খাতা খুলুন কিংবা আপনাৰ নিজেৰ নামেই
একাধিক খাতা খুলুন — অবশ্য বিভিন্ন ডাকঘৰে।

একালেৰ সুযোগ সুবিধা

ভাৱতেৰ সবচেয়ে পুৱনো ও সবচেয়ে বড়
সঞ্চয় ব্যাঙ্ক কাজ কৰ্মে আধুনিক। যেমন

বিশদ বিবৰণেৰ জন্য যোগাযোগ কৰুন

- * নিকটতম ডাকঘৰ
- * জেলা সঞ্চয় আধিকাৰিক
কে/অ দি কালেকটোৱেট
- * আপনাৰ রাজ্যেৰ
কুন্দ্ৰ সঞ্চয় আধিকাৰেৰ দপ্তৰ

ধৰন সঞ্চয়কাৰী খাতা থেকে যত খুশী টাকা
তুলতে পাৰেন। ডাকঘৰ থেকে পৰিচয় পত্ৰ
(আইডেন্টিফিকেশন কাৰ্ড) দেওয়ায় সেন-
দেনেৰ কাজ সহজে কৰা যায়। চেকেৰ সুবিধা
দেওয়া তয়। অন্য ব্যাঙ্কেৰ চেকেৰ মেণ্টেনেনে
হয়। জ্বানীয় বিলেৰ জন্ম কোনও দক্ষিণা দিতে
হয় না। জমাৰ খাতা দেশেৰ যে কোনও
জায়গায় বদলী কৰা যায়। খাতায় বাকী টাকাৰ
সিকিউরিটি হিসেবে জমা রাখা যায়। মনো-
নয়নেৰ অনুমতি তো আছেই, তাতে উৎসাহণ
দেওয়া হয়।

একটা বিশেষ সুবিধা

যদি গ্ৰামেৰ ডাকঘৰে বা শাখাৰ ডাকঘৰে
আপনাৰ সঞ্চয় ব্যাঙ্কেৰ খাতাৰ খাকে তাহ'লেও
আপনি অন্যায়ে বড় বা ছোট ডাকঘৰেৰ টাকাৰ
জমা তোলা কৰতে পাৰেন। এটা গ্ৰামেৰ
মানুষদেৱ পক্ষে মস্ত সুবিধাৰ কথা কাৰণ
এৰ ফলে তাদেৱ শহৰে আসা যাওয়া কৰাৰ
সময়ে মোটা টাকাৰ নিয়ে ঘোৱাফেৰী কৰতে
হয় না।

- * জাতীয় সঞ্চয় সংস্থা
(ভাৰত সৱকাৰ)
- আকঞ্চিক কাৰ্যালয়
- অথবা এঁদেৱ লিখুন :
- জাতীয় সঞ্চয় সংস্থা
- ১২ সেমিনাৰী হিল্স
নাগপুৰ ৪৪০০০৬

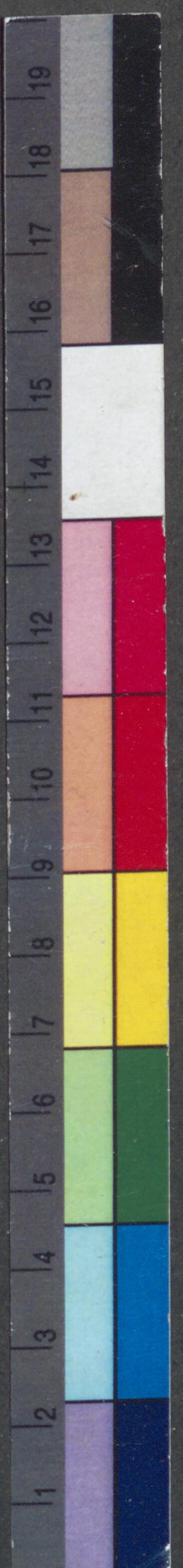
Tender Notice

**ABRIDGED LIST
OF WORKS**

Sealed tenders are invited
in WBF. No. 2908 from
Class-I Contractors of I.
& W. Deptt. and bona-
fied outside Contractors
for works on the right bank
of river Ganga, detailed
below, by Executive Engi-
neer, Ganga Anti Erosion
Division, P.O. Raghunath-
ganj Dist Murshidabad.

Estd cost, Earnest money
are :— (1) Supply of
boulders at Brahmangram-
Hazarpur reach, Rs. 1,
12, 500/-, Rs. 2,200/-
(2) Supply of boulders
at Sekhalipur reach Rs.
10,44,000/-, Rs. 20,000/-
(3) Supply of boulders
at Kutubpur reach, Rs.
2,41,000/-, Rs. 4820/- (4)
Supply of boulders at
Aurangabad reach Rs.
22,70,700/- Rs. 20,000/-
(5) Supply of boulders
at Durgapur reach Rs.
2,34,900/- Rs. 4,698/-
(6) Supply of G. I. Wire
netting at Raghunathganj
Dept'l. Godown, Rs.
8,00,000/- Rs. 16,000/-
Details regarding time
allowed, tender docu-
ments and other parti-
culars may be had from
above office upto 4-00
P. M. in any working
days, Saturdays upto 1-00
P. M. Last date of applica-
tion for purchasing ten-
der form is 21.4.81 upto
1-00 P. M. Last date for
receipt of tender is
23.4.81, upto 3-00 P. M.

Executive Engineer,
Gaga Anti Erosion
Division,
P.O. Raghunathganj
Dt. Murshidabad

চাইসমাজ সম্মেলন

বন্ধুরাধগঞ্জ, ৩০ মার্চ—গতকাল লাল-খৰাদিয়ারে পশ্চিম বঙ্গ চাইসমাজ উন্নয়ন সমিতির প্রাদেশিক সম্মেলন অনুষ্ঠিত হয়। ওই সম্মেলনের উদ্বোধন করেন জিয়াগঞ্জের সঙ্গী শিল্পী বক্তা চাইসমাজের বিভিন্ন সমস্ত উন্নয়ন দেবশৰ্ম্ম। পৌরোহিত্য করেন পশ্চিম মণ্ডল। অরুষ্টানে ঘৰ্যান অতিরিক্ত ছিলেন বাজ্জের কারা ও হর তাঁদের মধ্যে চারণ করি পঞ্চারেত দন্তবের মন্ত্রী দেবেন্দ্রনাথ চৌধুরী অন্তত।

পাখ্যান। ওই সভায় ৪ জনকে সম্বর্ধনা জানানো হয়। তাঁদের পুরস্কৃত করেন কারামজ্জী। প্রায় ১০০ প্রতিনিধি যোগান করেন। ওই সংস্থার সম্পাদক তুলসী মণ্ডল তাঁর সম্পাদকীয় প্রতিবেদন পেশ করেন। অন্যান্য বক্তাগাঁ চাইসমাজের বিভিন্ন সমস্ত নিয়ে আলোচনা করেন। যে চারকরেন পশ্চিম মণ্ডল দেবশৰ্ম্ম। পৌরোহিত্য করেন পশ্চিম মণ্ডল। অরুষ্টানে ঘৰ্যান অতিরিক্ত ছিলেন বাজ্জের কারা ও হর তাঁদের মধ্যে চারণ করি পঞ্চারেত দন্তবের মন্ত্রী দেবেন্দ্রনাথ চৌধুরী অন্তত।

জলপাইগুড়ির অপহত

বন্দুক উদ্বার

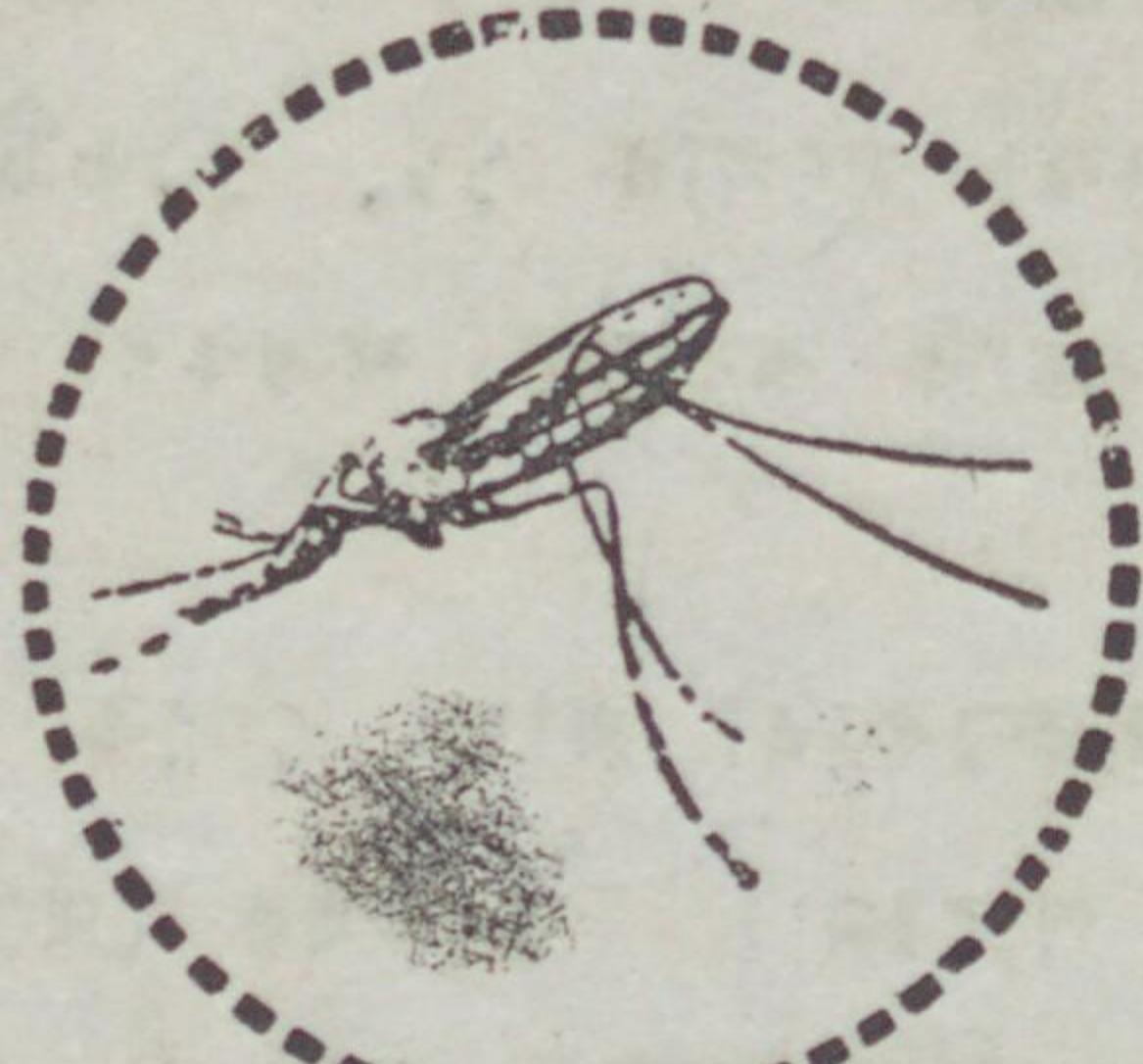
অবঙ্গবাজাৰ, ১ এপ্ৰিল— তোমেনপুৰেৰ শৃঙ্খল আসামীৰ বৌকাৰোক্তি অহঘাষী হতি পুলিশ জলপাইগুড়িৰ বানাহাট মাটিৰ নীচ থেকে চীবাগানেৰ মানেজাৰেৰ অপহত বন্দুকটি উদ্বার কৰতে সকল হয়েছে। এ থেকে দীৰে পুলিশ জানিয়েছে, এৰ ফলে অপহত ১০% দ্রব্য উদ্বার কৰা সম্ভব হয়েছে।

এৰ আগে হোমেনপুৰেৰ ওষ্ঠ আসামীৰ বাড়ী থেকে নগদ বিন হাজাৰ টাকা, ১৮ ভৱি মোনা ও প্রচুৰ ঝল্পোৰ গতনা উদ্বার কৰা হয়েছিল। পৰে আসামীৰ বৌকাৰোক্তি অহঘাষী পুলিশ তাকে সঙ্গে নিয়ে জলপাইগুড়ি রঙনা হল এবং বানাহাট থেকে বন্দুকটি উদ্বার কৰে। অনপাইগুড়িৰ ওই চ-বাগান ম্যানেজাৰেৰ বাড়ীৰ বি এৰ সঙ্গে যোগসাঙ্গ কৰে আসামী এই কাণু কৰে বলে পুলিশকে জানায়।

সাবধান, ম্যালেরিয়া ছড়াচ্ছে !

মশা ম্যালেরিয়া ছড়ায়। সুস্থ মাসুমকে কামড়ায় ও তার শৰীৰে ম্যালেরিয়া রোগেৰ পৰজীবী ছাড়ে। ম্যালেরিয়া অসুস্থ কৰে, অক্ষম ক'ৰে দেয়, কাজেৰ ক্ষতি কৰে, বেতন পারিশ্রমকেৰ ক্ষতি হয়। ফলে ক্ষেত থামাবে, কল কাৰখনায় উৎপাদন কমে যায়।

মেরিলাল অথবা ম্যালিগন্যাণ্ট ম্যালেরিয়াৰ চিকিৎসা অবিলম্বে বা কৰালে মৃত্যুও য়টিতে পাৰে ।

আপনি কী কৰতে পাৰেন

ম্যালেরিয়া নিয়ুল কৰায় এই ভাবে সাহায্য কৰতে পাৰেন :

- ডি. ডি. টি. বা অন্যান্য কীটনাশক ছড়াৰ কাজে স্প্রে-টাইমেৰ সঙ্গে সহযোগিতা কৰুন। নিজেৰ এলাকাৰ বা গ্রামেৰ প্রত্যোকটি বাড়ীতে ওয়ুৰ ছড়াৰ ব্যবস্থা কৰুন।
- কিছুলি অন্তৰ আপনাৰ বাড়ীৰ প্রত্যোকটি অংশে ওয়ুৰ ছড়ানো হচ্ছে কি না, লক্ষ রাখুন।
- ওয়ুৰ ছড়াৰ সময়ে ধাৰাৰ ধাৰাৰ এবং খড়-বিচালী বা জাবনা প্ৰত্যুতি ঢেকে রাখুন।
- কুৱ হ'লেই রক্ত পৰীক্ষা কৰান এবং ক্লোৰোকুইন বড়ী ব্যবহাৰ কৰুন।
- রক্ত পৰীক্ষায় ম্যালেরিয়া প্ৰমাণিত হ'লে পুৰো ৫ দিন অবস্থাই ওয়ুৰ থান।

আপনাৰ অবশ্য কৰণীয়

যদি কাৰও প্ৰেল জৰ হয়, জৱেৰ ঘোৱে ভুল বকে কিংবা সংজা হাৰায়, অবিলম্বে নিকটতম প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ, ডিসপেনসাৰী বা হাসপাতালে থবৰ দিন ও রোগীকে দেখিয়ে আনুন।

মনে রাখবেন

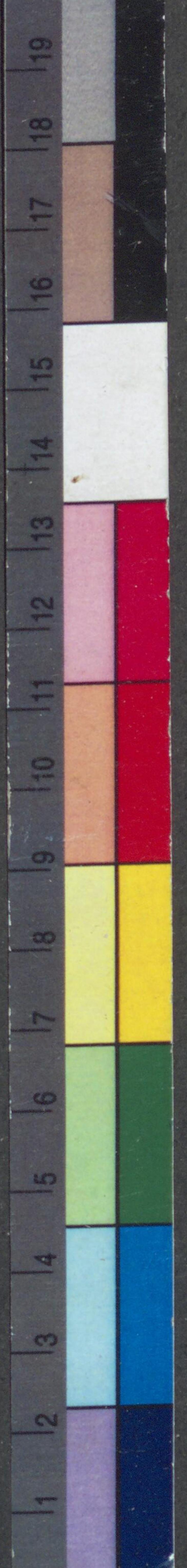
ম্যালেরিয়া নিবাৰক ওয়ুৰ পাওয়া দায়, বিশা দ্বন্দ্ব, হাসপাতাল, ডিসপেনসাৰী, প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ, ম্যালেরিয়া কয়ী, জনস্বাস্থসেৰী, উষৰ বিতৰণ কেন্দ্ৰ এবং জৱ চিকিৎসা কেন্দ্ৰ থেকে।

গুৰুশৰ্নল ম্যালেরিয়া ইৱ্যাডিকেশন প্ৰোগ্ৰাম

(জাতীয় ম্যালেরিয়া নিৰ্মলকৰণ কাৰ্যসূচী, স্বাস্থ্য ও পৰিবাৰ কল্যাণ মন্ত্ৰক)

২২, শাম নাথ মার্গ, দিল্লী-১১০০০৪

davp. 80/305

ভাৰত সেবাশ্রম সভ্য

অৱঙ্গাবাদ হিন্দু মিলন মন্দিৰ
শ্ৰীবাসন্তীদেবী পূজা, হিন্দুধৰ্ম সংস্কৃতি
সম্মেলন, ধৰ্মীয় শোভাযাত্রা, আদিবাসী
সংস্কৃতি সম্মেলন, বৈকীণ শাস্তি
যজ্ঞারুষ্টান, বাধিক মহোৎসব।

অনুষ্ঠান সূচী: ১৭শে চৈত্র ইং ১০ই
এপ্রিল '৮১ শুক্ৰবাৰ—ষষ্ঠী। বিবাট
ধৰ্মীয় শোভাযাত্রা, বৈকীণ ৪ ঘটক।
হইতে। আদিবাসী সংস্কৃতি সম্মেলন—
সন্ধ্যা ৭ ঘটক। হইতে। সভাপাতি—
শ্ৰীহৰ্ষীৰকুমাৰ মুখোপাধ্যায়, জেলা অজ,
মুশিদাবাদ। প্ৰধান অতিথি—অধ্যাপক
অগবংশ বিশ্বাস, বহুমপুর কে, এন,
কলেজ। ২৮শে চৈত্র, ১১ এপ্রিল '৮১
শুক্ৰবাৰ সপ্তমী। প্ৰত্যুষে চঙ্গীপাঠ,
বেদপাঠ। শ্ৰীবাসন্তীদেবীৰ সপ্তমী-
বিহিত পূজা। হিন্দুধৰ্ম সংস্কৃতি সম্মেলন
—২য় অধিবেশন বৈকীণ ৫ ঘটক।

বিষয় : আতি গঠনে আচাৰ্য স্বামী
প্ৰণবানন্দজীৰ অবস্থাৰ। প্ৰধান
অতিথি : শ্ৰীবাসন্তীদেবী ব্যানার্জী,
জেলা বিভাগীয় পৰিদৰ্শক, মুশিদাবাদ।
বক্তা : শ্ৰীহৰ্ষ স্বামী পৰমাঞ্জানন্দজী
মহারাজ। অধ্যাপক শ্ৰীধীনেন্দ্ৰনাথ
বিশ্বাস, অগবংশবাদ ডি, এন, কলেজ।
শ্ৰীমোহাম্ব ভট্টাচাৰ্য, প্ৰাক্তন প্ৰধান
শিক্ষক অৱঙ্গাবাদ হাই স্কুল। বাত্রি
৮ ঘটকার—কলিকাতাৰ স্বীকৃত বেতোৱশলী সমষ্টি
গীতিলাটা সংস্থা “শিবপুৰ প্ৰফুল্লতী”
কৰ্তৃক “পৰিত্রাত
স্বামী প্ৰণবানন্দ” গীতি নটোৱনৰ।
২৯শে চৈত্র, ১২ এপ্রিল বৰিবাৰ—
অষ্টমী। প্ৰত্যুষে শ্ৰীচঙ্গীপাঠ +
অষ্টমীবিহিত পূজা ও যথাসময়ে সংক্ষি-
পূজা। বেলা ১০ ঘটকার আচাৰ্যাদেৱেৰ
মহাভিষেক। বৈকীণ ৫ ঘটকার—
হিন্দুধৰ্ম সংস্কৃতি সম্মেলন—৩য় অধি-
বেশন। বিষয় : শক্তিশালী আতি
গঠনে হিন্দুধৰ্মেৰ অবস্থাৰ। উ. স্বাধক :
শ্ৰীকৃষ্ণনাথ চক্ৰবৰ্তী, প্ৰাক্তন প্ৰধান
শিক্ষক। প্ৰধান অতিথি : শ্ৰীবীজীপ্ৰসাদ
তেওয়াৰী, এ্যাডভোকেট। সভাপাতি :
ডঃ গোৱাপতি চট্টোপাধ্যায়, জঙ্গিপুৰ।
বক্তা : শ্ৰীহৰ্ষ স্বামী প্ৰেমানন্দজী
মহারাজ। অধ্যাপক শ্ৰীগোপীনাথ
বিশ্বাস, ডি, এন, কলেজ, অৱঙ্গাবাদ।
বিষয় : “শিবপুৰ প্ৰফুল্লতী”
কৰ্তৃক “বিজ্ঞানী বীৰ বিবেকানন্দ”
৩০শে চৈত্র, ইং ১০ এপ্রিল সোমবাৰ—
প্ৰত্যুষে শ্ৰীচঙ্গীপাঠ ও
বামনব্যো। প্ৰত্যুষে শ্ৰীচঙ্গীপাঠ ও
নবমীবিহিত পূজা। সকাল ৫টা হইতে

বৈকীণ ৫টা পৰ্যন্ত নামকীৰ্তন।
হিন্দুধৰ্ম সংস্কৃতি সম্মেলন—৪থ অধি-
বেশন। বিষয় : ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ
অমুৰ অবস্থাৰ। প্ৰধান অতিথি :
শ্ৰীহৰ্ষ স্বামী বিজয়ানন্দজী মহারাজ,
অধ্যক্ষ দিল্লী আশ্রম। সভাপাতি—
শ্ৰীকৃষ্ণপদ ভট্টাচাৰ্য, প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ।
বক্তা : স্বামী হিতয়ানন্দজী মহারাজ।
অধ্যাপক শ্ৰীবিশ্বনাথ বায়, ডি, এন,
কলেজ অৱঙ্গাবাদ। শ্ৰীনীহাবকুমাৰ
চৌধুৰী, প্ৰধান শিক্ষক নিমত্তিতা জি,
ডি, ইনষ্টিউশন। বৈদিক শাস্তি
যজ্ঞারুষ্টান—বাত্রি ৮ ঘটকার। মহোৎসব
টেকনলজি উপগ্ৰহ। এই বিজানীৱাৰ
ও সামাজিক বিতৰণ। ১১। বৈশাখ,
১৪ এপ্রিল মঙ্গলবাৰ : বিজয়ানন্দে
প্ৰত্যাহ বেলা ২ ঘটক। হইতে ৪ ঘটক।
পৰ্যন্ত বামাঞ্চল গান। সম্মেলন প্ৰাৰম্ভে
ৰক্ষিবাহিনীৰ আত্মকাম্যলক ক'ড়া-
কোশল প্ৰদৰ্শনী এবং সন্ধ্যাখ বৌৰ-
ভাবোদৰে পৰ্যন্ত পূজা আৰতি অৱৰ্ত্তিত
হইবে।

টেঙ্গুৱ মোটীশ

অতদ্বাৰা বিড়ি সৱবৰাহেছু এবং
লেবেল প্ৰাক্তি কৱিতে ইচ্ছক
ঠিকাদাৰগণকে জানানৈ। যাইতেছে
যে ঔৱাঙ্গাবাদ বিড়ি মাৰ্টেস্
য়াসোসিয়েশনেৰ সদস্যগণ বিভিন্ন
সংশ্লিষ্ট কোম্পানীতে (ধুলিয়ান,
রঘুনাথগঞ্জ শাখা অফিসসহ)
সন ১৩৮৮ সালে বাঁধাই বিড়ি
সৱবৰাহেৰ জন্য এবং লেবেল
প্ৰাক্তি কৱাৰ জন্য শীল্ড টেঙ্গুৱ
আহুন কৱিতেছেন। উক্ত
টেঙ্গুৱ ১৩৮৭ সালেৰ ৩০ চৈত্র
তাৰিখে অপৱাহ ৫ (পাঁচ)
ঘটকাৰ মধ্যে সংশ্লিষ্ট কোম্পানীতে
দাখিল কৱিতে হইবে। এবং
উক্ত ১৩৮৭ সালেৰ ৩০ চৈত্র
তাৰিখেই টেঙ্গুৱদাতাৰ সম্মুখে
উক্ত টেঙ্গুৱ খোলা হইবে এবং
কোন কাৰণ না দৰ্শাইয়া কৰ্তৃপক্ষ
যে কোন টেঙ্গুৱ বা টেঙ্গুৱসমূহ
বাতিল কৱিতে পাৰিবেন।
টেঙ্গুৱেৰ নমুনা ও বিড়ি শেপ বা
মাইজ এবং লেবেল প্ৰাক্তি এৰ
পদ্ধতি সংশ্লিষ্ট কোম্পানী বা অত্
যোসোসিয়েশন অফিস হইতে
বিশদ ভাবে অবহিত হইতে
পাৰিব। ইতি—

তাৰিখ শ্ৰীজয়দেব দে,
১১-১২-৮৭ সেকেন্টাৰী
২৫-৩-৮১ ঔৱাঙ্গাবাদ বিড়ি

মাৰ্টেস্ যোসোসিয়েশন

জঙ্গিপুৱ গঙ্গা বদী

(১ম পৃষ্ঠাৰ পৰ)

শাখা। পূৰ্বদিকে এটি ভাঙ্গে চলতে
থাকলে গঙ্গা নদীৰ জল পাগলা-
মহানন্দাৰ কিকেই প্ৰবাহিত হবে।
এতেও ফৰাকাৰ জল কৰ পাৰে।
জিওলজিকাল সাংবৰ্ধেৰ পক্ষ থেকে
এই সব তথ্য নিয়ে অহুমজ্জন চালিবে-
ছেন ডঃ এস এন ব্যানার্জি, ডঃ এ
ভট্টাচাৰ্য এবং ডঃ পি চক্ৰবৰ্তী। ছবি
তুলেছে আমেৰিকান আৱৰ শিসোৰস
টেকনলজি উপগ্ৰহ। এই বিজানীৱাৰ
বলেছেন, তাৰীখীতে আৱৰ বেশী
জল দিতে হবে এবং বিভিন্ন শাখাৰ নদী-
গুলি দিয়ে যে চৰ তৈৰী কৰেছে তাৰী
বলে বাবেৰ পক্ষ থেকে আনাবো
হয়েছে।

রাজবৈতিক চালবাজি

(১ম পৃষ্ঠাৰ পৰ)

কোতু ইংবেজীকে উচ্ছেদ কৰিবেন।
এ সব সিদ্ধান্ত গোপনে গোপনে মেওয়া
হয়েছে। বৰ্ষাবতীত দেশেৰ মাহীয
এবং বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ আনিবেছেন।
মেই প্ৰতিবাদ প্ৰতিৰোধে বিভাস্তিৰ
যুক্তি থাড়া কৰিবেন বাজেৰ মন্ত্ৰীৱ।
সুধীৰবাৰু আৱৰ বলেন, গণতান্ত্ৰিক
দেশে সন্মালোচনা হৈবে। অথচ
বামক্রস্টৰ শক্ষানীতিৰ প্ৰতি বা দু
কৰলেই সঙ্গসামাৰ বামবেতাৰা শিক্ষা-
বিদ্বেৰ উদ্দেশ্য কৰ্দৰ ভাৰা প্ৰয়োগ
কৰিবেন। মনীষীদেৱ বা কৰি গত
আক্ৰমণ কৰা হচ্ছে। ‘মতভাবাৰ
মাতৃহৃষি’ৰ যথাৰ্থ সমষ্টকাল উহু বেথে
বৰীজনাধৰে এই উক্তিৰ কৰ্দৰ কৰা
হচ্ছে বলেও সুধীৰবাৰু অভিযোগ।
সভায় এক প্ৰস্তাৱে শক্ষানীতিৰ
বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ আনিতে ৬ মে
জঙ্গিপুৱে আইন অঞ্চলেৰ কৰ্মসূচী
নেওয়া হয়েছে।

আদালত বজ্রন

(১ম পৃষ্ঠাৰ পৰ)

হালদাৰ গত কাৰ প্ৰদীপ নদীৰ
মকেলেৰ কোৱট কি ছাড়া আবেদন-
পত্ৰ প্ৰত্যাখ্যান কৰিব। এৰ ফলে
মকেলকে হয়ৱান হতে হয়। এবং
তাৰই প্ৰতিবাদে আৱ হালদাৰেৰ
আদালত বজনেৰ সিদ্ধান্ত মেওয়া হয়
এবং তা কাৰ্যকৰ কৰা হয়।

সৰ্বশেষ সংবাদ ১ মিটোটেৰ অন্ত
পয়লা এপ্ৰিল জেলা জজ জঙ্গিপুৱ
বাবে আমেন। কিন্তু বিচাৰণতি
হালদাৰ বাবে উপৰ্যুক্ত না হওয়াৰ
মৌলিকৰ চেষ্টা ব্যৰ্থ হয়। ৩ এপ্ৰিল
এ ব্যাপারে চৰ্ডাস্ত সিদ্ধান্ত মেওয়া হবে
বলে বাবেৰ পক্ষ থেকে আনাবো
হয়েছে।

বিড়ি কৰ্মচাৰীৰ ধৰ্মঘট

(১ম পৃষ্ঠাৰ পৰ)

অৱঙ্গাবাদে কোন কোম্পানীতে কাৰ
হয়নি। অৱঙ্গাবাদ বিড়ি মাৰচেন্টস
যোসোসিয়েশনেৰ পক্ষ থেকে আনাবো
হয়েছে, ইতিপূৰ্বে বিড়ি কৰ্মচাৰীৰ
তাঁদেৰ স্বাবৰু দাওয়া পেশ কৰিবলৈন।
তাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতে নতুন বছৰ থেকে
বাবস্থা গ্ৰহণেৰ সিদ্ধান্ত মেওয়া হয়ে-
ছিল। কিন্তু কৰ্মচাৰীৰ নতুন বছৰেৰ
ফলাফল পৰ্যালোচনা না কৰেই নতুন
বছৰ কৰুণ আগেই ধৰ্মঘটেৰ সামিল
হলৈন।

চৰ্মৰোগ সারাংশ

তক মসৃণ কৰে

চন্দ্ৰ-মালতী

প্ৰস্তুতকাৰক—

জুপলুনা ইঞ্চাট্রীজ

বংশুনাথগঞ্জ (পঃ বঃ), পিন—৭৪২২২৫

সবাৱ প্ৰিয় চা—

চা ভাঙ্গাৰি

বংশুনাথগঞ্জ সদৰঘাট

ফোন—১৬

পানে ও আপ্যায়নে

চা ঘৰেৱ চা

বংশুনাথগঞ্জ || মুশিদাবাদ

PUBLIC WORKS (ROADS) DEPARTMENT.
P.O. BERHAMPORE, DIST. MURSHIDABAD
ABRIDGED TENDER NOTICE NO. 40 OF
1980-81

The Superintending Engineer, State Highway Circle No. III, P.O. Berhampore, Dist. Murshidabad invites sealed tenders in W. B. F. No. 2911 (ii) from registered Unemployed Engineers Co-operative Societies for the undermentioned work at the estimated cost and earnest money noted against it. Tenders will be received by the office of the undersigned upto 15-00 hours (I. S. T.) on 10th April, 1981 and will be opened on the same date at 15-30 P.M. (I. S. T.) Detailed N. I. T., specification, special terms and conditions etc. may be seen in the office of the undersigned as well as in the office of the Executive Engineer, Malda Highway Division, P. W. (Roads) Directorate at Malda on every working day except holidays between 11-00 to 4-00 P. M. and 11-00 A. M. to 1-30 P. M. on Saturdays. Tender documents are to be purchased only from the office of the above Executive Engineer on payment of Rs. 15/- (Rupees Fifteen) only per set in cash (non-refundable). Before purchasing tender documents formal permission in writing the undersigned shall have to be obtained on production of necessary valid I. T. & S. T. Clearance Certificates and Credentials without which no tender papers will be issued. No tender will be issued unless the audited report of 1979-80 is shown.

NO TENDER PAPER WILL BE ISSUED ON THE DATE OF OPENING OF THE TENDER
Name of work : Misc. road works upto Jhama consolidation stage at 10th Km. of Paharpur Bridge to Swarupganj Road Via. Chanchal in the Dist. of Malda, under Malda Highway Division.

Estimated amount : Rs. 1,98,067/-

Earnest money Rs. : Exempted

Last date of application for tender form : 8.4.81 upto 2-00 P. M.

Last date and time for purchasing tender : 9.4.81 upto 4-00 P. M.

Time allowed : $2\frac{1}{2}$ (Two and half) months.

Intending tenders must declare if there is any other firm or firms having common identical interest with them.

Superintending Engineer,
State Highway Circle No. III.

লরির ধাকার মৃত্যু

বসুন্ধরাগঞ্জ, ২৯ মারচ—গতকাল বিকেলে আহিগণের কাছে ৩৪নং জাতীয় সড়কে উভববঙ্গামী একটি লরির ধাকার আঞ্চলিক হক (১২) নামে এক কিশোর নিহত হয়। চোরাই তার উদ্বার : বসুন্ধরাগঞ্জ পুলিশ ৩০ মারচ মঙ্গলজন নতুন বস্তির কাছে জাতীয় সড়কে ছেঁড়া জুকোর সঙ্গে প্রায় আঢ়াই কুইন্টাল চোরাই বৈদ্যুতিক তার উদ্বার ও আটক করে। এ ব্যাপারে ভৈরবটোলাৰ মণ্ডিত রহমান নামে একজনকে গ্রেফ্টাৰ কৰা হয়।

রুক যুব উৎসব

নিম্ন সংবাদদাতা : বসুন্ধরাগঞ্জ ১নং
রুক যুব বন্ধ আয়োজিত চারদিনের
রুক যুব উৎসব ৩০ মারচ শেষ হয়।
সন্দীত, আবৃত্তি, বিতর্ক, নাটক, কৌতু
হ ইত্যাদি প্রতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়।
সমাপ্তি দিবসে পুরস্কার বিতরণ করেন।
জেলা পরিষদ সভাধিপতি লিঙ্গল
মুখার্জী। প্রসঙ্গত: উল্লেখ্য, গত ৬
মার্চ নামা অনুষ্ঠানের মধ্যে দিবসে
বসুন্ধরাগঞ্জ ২নং রুক যুব কর্ম
আয়োজিত চার দিনের রুক যুব উৎসব
শেষ হয়েছে।

২০ সদস্যের বসুন্ধরাগঞ্জ ধানা কামিটি
গঠন কৰা হয়েছে। মহকুমাৰ সমস্ত
ধানাতেই অনুরূপ সমিতি গঠন কৰা
হয়েছে এবং এ মাসে মহকুমা সমিতিৰ
সম্মেলন অনুষ্ঠিত হবে বলে জানানো
হয়েছে।

সকলের প্রিয় এবং
ভারত বেকারীর শ্লাইজ ব্রেড
মিষ্টাপুর * শোড়শ লা * মশিলাবাদ

জৰুৰী

তেজ মাঝা কি ছেড়ে দিনি?
তা বেনে, দিলেৰ বেনা তেজ,

অনেক সময় অনুবিধি পাগে।

কিন্তু তেমনি মেঘে
চীলের ফজু নিবি কি কৰে?

আমি তা দিলেৰ বেনা

অনুবিধি হজে গাছে

কুতু ধাবাৰ আঁগে তাল

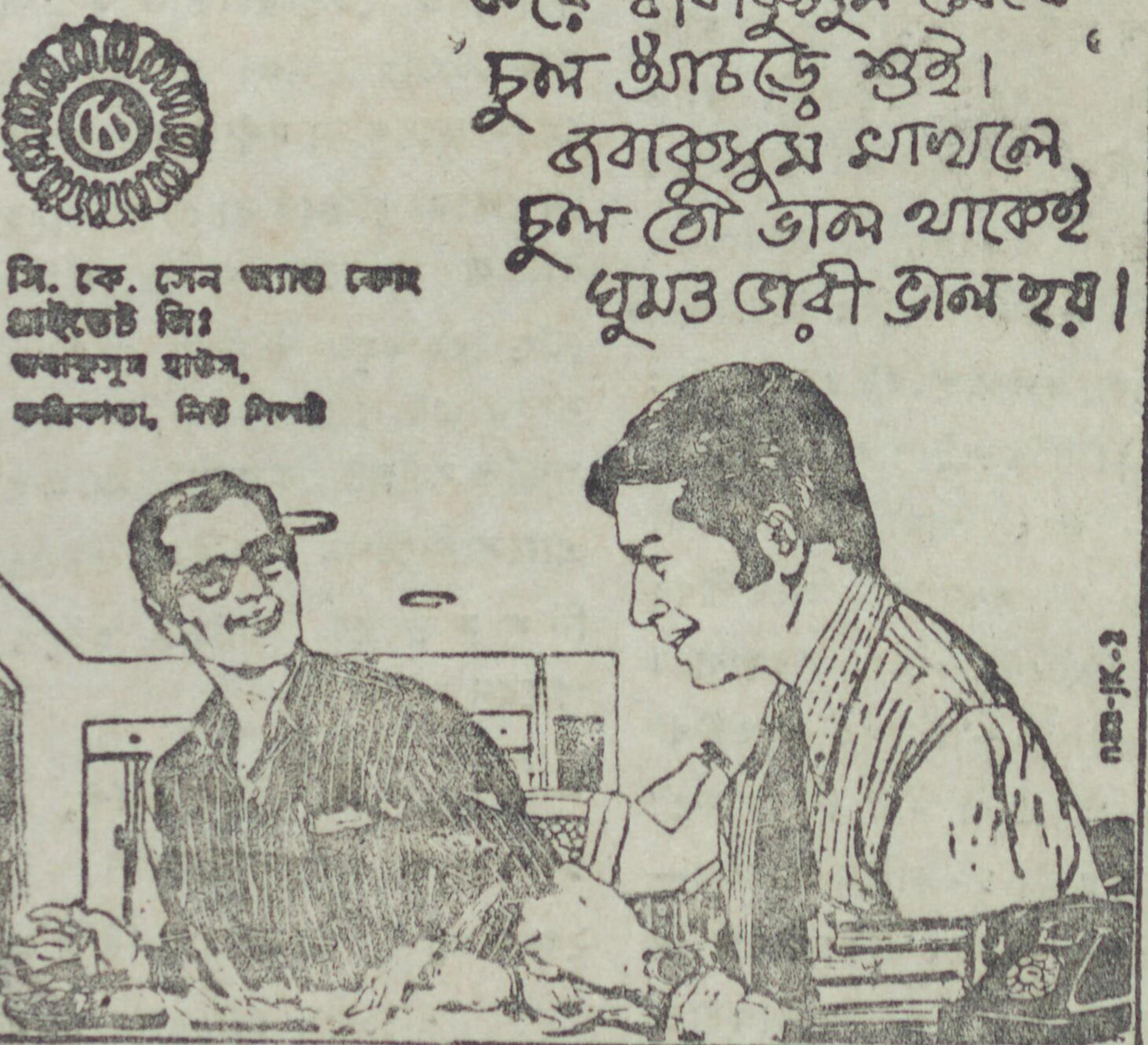
কুরে লাঁগাতুমুম মেঘে

চুম ঝাঁচড়ে শুকে।

জগকুমুম পাখলৈ

চুম তো তাল থাকেন্তে

ধূমত জুবী ভান হয়।

বসুন্ধরাগঞ্জ (পিন-১৪২২২৫) পশ্চিম-প্রেম হাইটে

অনুকূল পশ্চিম কর্তৃক সম্পাদিত, মুক্তি ও প্রকাশিত।